

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-388/12-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola MUDr. Emílie Lukášové Ostrava-Hrabůvka, Klegova 29, příspěvková organizace
Sídlo:	Klegova 1169/29, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
IČ:	70 978 361
Identifikátor:	600 145 212
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrou Kalouskovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih, Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
Místo inspekční činnosti:	Klegova 29, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
Termín inspekční činnosti:	6. – 8. březen 2012

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s příslušnými ustanoveními školského zákona.

Aktuální stav školy

Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy MUDr. Emílie Lukášové Ostrava-Hrabůvka, Klegova 29, příspěvkové organizace, (dále jen škola) je Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih. Právnická osoba vykonává činnost mateřské školy (kapacita 124 žáků), základní školy (kapacita 560 žáků), školní družiny (kapacita 150 žáků) a školní jídelny (nejvyšší povolený počet stravovaných ve školském zařízení 1100 strávníků).

Objekt školy se nachází ostravské čtvrti Hrabůvka. Sídlištní škola byla otevřena v září roku 1968. Je situována mezi panelové domy, přesto přímo v jejím okolí je dostatek prostor

k sportovním a volnočasovým aktivitám. Základní škola využívá tři pavilony a tělocvičnu propojené spojovacím traktem, školní jídelna s družinou je umístěna v blízkém samostatném objektu. Mateřská škola leží na ulici Mjr. Nováka č. 1401/30. Objekty základní školy tvoří se sousední Základní školou na ulici Klegova 27 uzavřený areál obklopený fotbalovým hřištěm, travnatým atletickým areálem a vnitřní odpočinkovou plochou - atriem. V průběhu měsíce dubna 2012 je plánováno zahájení rozsáhlé revitalizace budov. Vedení školy o průběhu a organizaci vyučování v době budoucí rekonstrukce průběžně informuje na svých internetových stránkách.

V době inspekční činnosti ji navštěvovalo 360 žáků v devíti třídách prvního a sedmi třídách druhého stupně základní školy. Počet žáků za poslední tři školní roky klesl jen nepatrně. V minulých letech byly ve škole vytvářeny speciální třídy pro žáky s vývojovými poruchami učení. V letošním školním roce dobíhá tato skupinová integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v jedné třídě devátého ročníku.

Vzdělávání v základní škole zajišťuje 24 učitelů, v mateřské škole 11 učitelek a ve školní družině 4 vychovatelky.

Ve všech ročnících základní školy se žáci vzdělávají podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (dále jen ŠVP). V 1. – 3. a 6. - 8. ročníku se jedná o ŠVP s motivačním názvem „Škola pro život“, 4., 5. a 9. ročníku se vzdělává dle původního ŠVP z června 2007 doplněného o provedené úpravy ze srpna 2009. Vzdělávání ve školní družině probíhá dle ŠVP s názvem „Učím se hrou“. V rámci mimoškolních aktivit škola nabízí práci v mnoho zájmových útvarech.

V prostorách školy je umístěný nápojový automat a automat pro rychlé občerstvení.

Škola vede povinnou dokumentaci v listinné i elektronické podobě.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím pravidelně aktualizovaných a především přehledně zpracovaných webových stránek, obecního měsíčníku „Jižní listy“ i příspěvků v regionálním tisku. Svou činnost prezentuje pořádáním dnů otevřených dveří, při všech veřejných aktivitách nebo kulturních vystoupeních (vánoční a velikonoční jarmarky, koncerty školního sboru apod.) a na školních nástěnkách. Řadu akcí připravuje také pro děti z místních mateřských škol. Žákům je poskytována komplexní péče v rámci školy (školní družina, kroužky, volnočasové aktivity, obědy ve školní jídelně). Jejich zdravý vývoj podporuje účast v projektech „Ovoce do škol“ a „Zdravé zuby“. Ke vzdělávání škola přijímá všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými ustanoveními právních předpisů. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Škola zajišťuje vhodné podmínky ke vzdělávání žáků podle jejich schopností. Všichni vyučující absolvovali v rámci svého dalšího vzdělávání kurz zaměřený na specifické poruchy učení a chování, reedukaci a tvorbu individuálních vzdělávacích plánů (dále jen IVP). Vhodnými postupy, případně s využitím informací od rodičů, identifikují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Ve spolupráci s místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (dále jen PPP) nebo speciálně pedagogickým centrem (dále jen SPC) jsou tito žáci diagnostikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzděláváni. Komplexní dokumentaci velmi zodpovědně vede výchovná poradkyně, která úzce spolupracuje s učiteli při sestavování IVP a poskytuje jim potřebné informace včetně metodické podpory. K termínu inspekce navštěvovalo školu 44 žáků se SVP, z nichž 8 je zařazeno do specializované třídy a 15 se vzdělává formou individuální

integrace podle vypracovaných IVP. Ostatní žáci jsou ve výuce zohledňováni. Na 1. stupni škola nabízí rovněž odbornou individuální logopedickou péči. Velká pozornost je také věnována systému profesní orientace. Jeho součástí je úvodní schůzka rodičů vycházejících žáků směřovaná k informacím o přijímacích zkouškách, pomoc při výběru vhodné střední školy a plán exkurzí připravovaný na základě průzkumu zájmu žáků o následné vzdělávání ve středních školách. Výchovná poradkyně dostává pravidelně část úvazku ve třídách devátého ročníku. Pro žáky se SVP je zajištěna možnost testování ve školském poradenském zařízení k doporučení vhodnosti vybraného oboru.

Prevence rizikového chování je promyšlená, soustavná a důsledně realizována v praxi. Činnosti v této oblasti koordinuje školní metodička prevence, která spolupracuje s okresním metodikem při PPP v Ostravě-Porubě. Klíčovým dokumentem je každoročně aktualizovaný *Minimální preventivní program*. Základní postupy pro řešení projevů rizikového chování jsou součástí stávajícího školního řádu. Žáci mohou hledat pomoc při řešení svých potíží prostřednictvím schránky důvěry nebo tzv. *Školní vrby* v podobě zvláštního emailového kontaktu na ředitelku. Případné výchovné problémy jsou řešeny neprodleně a jsou o nich včas informováni rodiče. Vážnější přestupky jsou projednávány za účasti vedení školy, třídního učitele, výchovné poradkyně a zákonných zástupců, případně ve výchovné komisi. Z jednání jsou pořizovány zápisy. K nejčastěji řešeným negativním jevům patří neomluvená absence a vztahy mezi spolužáky. Výrazným opatřením k minimalizaci rizikového chování žáků je pestrá nabídka zájmových a volnočasových aktivit. Preventivně působí také programy a besedy organizované ve spolupráci s Policií ČR, městskou policií nebo hasičským záchranným sborem.

ŠVP školy, dva pro základní školu a jeden pro školní družinu, odpovídají schválené vzdělávací nabídce. Jsou zpracovány v požadované struktuře a se zásadami rámcového vzdělávacího programu. Oba ŠVP pro základní vzdělávání uvádějí v učebních plánech shodnou hodinovou dotaci, došlo k úpravám v oblastech očekávaných výstupů v jednotlivých ročnících. V učebních plánech 1. stupně základní školy je v rámci disponibilní dotace posílena hodinová dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a Člověk a jeho svět. Na 2. stupni je významně posílena oblast Člověk a příroda a o dvě hodiny předměty český jazyk a matematika. Škola nabízí v rámci volitelných předmětů možnost volby vzdělávání v cizích jazycích – německém a ruském, sportovní hry, vedení domácnosti a pro speciální třídu předmět práce s textem zaměřený na specifické činnosti vedoucí k odstraňování specifických poruch učení.

Ve sledovaných, převážně frontálně vedených vyučovacích hodinách matematiky, fyziky, chemie, zeměpisu, českého, německého a anglického jazyka, v pátém a devátém vyučovacím ročníku, měla sledovaná výuka běžnou úroveň. Žáci se převážně zapojovali do vyučování, byli vedeni k samostatné práci, případně práci ve skupinách. Společným rysem bylo vedení žáků k sebereflexi vlastního výkonu a k posilování odpovědnosti za své vzdělávání. Hodnocení byla odůvodněná a pozitivně motivovala žáky ke zlepšování osobních výsledků. Úroveň znalostí žáků se hodnotí podle školou nastavených pravidel, která jsou součástí zveřejněného školního řádu. Učitelé ve většině navštívených hodin vedli žáky k rozvíjení komunikačních dovedností, avšak verbální komunikace žáků ve sledované výuce byla jen na průměrné úrovni, proto doporučujeme věnovat větší pozornost samostatným projevům žáků. Partnerský přístup pedagogů k žákům a vstřícná komunikace příznivě ovlivňují výuku. Znalosti žáků odpovídaly rozsahu požadavků stanovených v očekávaných výstupech ve ŠVP.

Pravidelnými běžnými postupy získávají učitelé podklady pro hodnocení žáků. V rámci činnosti předmětových komisí jsou sjednocovány pohledy i požadavky vyučujících.

Používají vnitřní (srovnání v paralelních třídách) i vnější hodnotící nástroje (Mapa školy, projekt Kvalita). Z přehledů výsledků vzdělávání uváděných ve výročních zprávách za uplynulé tři školní roky vyplývá, že ve sledovaném období více jak 50 % žáků prospělo s vyznamenáním a významně se snížil počet neprospívajících žáků. Těchto pozitivních výsledků bylo dosaženo zavedením doučování, konzultací i spoluprací s bývalým krizovým centrem. Podrobné přehledy jsou uveřejněny ve výročních zprávách.

Škola se zaměřuje na omezení vzniku školních úrazů. Bezpečnost žáků je zajišťována pravidelným a prokazatelným poučením o dodržování školního řádu, bezpečnostních předpisů, předpisů o požární ochraně a informacemi o možných rizicích. V posledních třech školních letech se úrazovost pohybuje od 22 do 33 úrazů na 100 žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Při přijímání ke vzdělávání postupuje škola podle platných právních předpisů, respektuje zásadu rovného přístupu. Škola analyzuje sociální, zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a v řádech odborných učeben. Počty žáků ve třídách jsou v souladu s příslušnými ustanoveními platných právních předpisů. Vzdělávací činnost odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku.

Vedení se zabývá personálním rozvojem zaměstnanců, vytváří podmínky pro jejich další profesní růst. Podporuje začínající pedagogické pracovníky formou přidělení uvádějího učitele a zvýšenou kontrolní a hospitační činností. V základní škole působí celkem 24 učitelů, z nichž jeden nesplňuje podmínky odborné kvalifikace (zástup v letošním školním roce). Všechny vychovatelky působící ve školní družině splňují kvalifikační požadavky. Výchovná poradkyně absolvovala příslušné studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, které probíhá na základě zpracovaného plánu pro školní rok a odpovídá potřebám školy. Ve sledovaném období se vzdělávání pedagogů zaměřilo především na studium ke splnění kvalifikačních a dalších kvalifikačních předpokladů (vedení školy), zvyšování komunikačních dovedností vyučujících cizích jazyků, odborné semináře se zaměřením na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na vzdělávání v oblasti finanční a ICT gramotnosti. Koordinátor ŠVP a ICT absolvovali příslušné kvalifikační studium.

Škola má dostatek prostor pro vyučování, které probíhá v běžných a odborných učebnách. Čtyři učebny jsou vybaveny počítačem a datovým projektorem a devět interaktivní tabulí. Především na prvním stupni mají žáci k dispozici stavitelný nábytek. Materiální podmínky vedení školy vylepšuje postupně v závislosti na množství získaných finančních prostředků.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za roky 2009 až 2011. Škole byly v hodnoceném období přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a účelové neinvestiční dotace na rozvojové programy. Dále škola hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele a jeho účelovými dotacemi, prostředky z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) a s vlastními prostředky vytvořenými v hlavní a doplňkové činnosti získanými za úplatu za předškolní vzdělávání v mateřské škole, úplatu za zájmové vzdělávání ve školní družině, pronájem nebytových prostor a stravování cizích strávníků.

Dotace ze státního rozpočtu činily v hodnoceném období v průměru 71 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Škola je použila především na mzdové výdaje a s nimi spojené zákonné odvody, učebnice, učební pomůcky, základní školní potřeby a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na rozvojové programy, vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, škola obdržela ve všech sledovaných letech. Byly to dotace na programy „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“, „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“, „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání“ a „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků“. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Na provozní výdaje zřizovatel poskytoval finanční prostředky v dostačující míře a jejich podíl činil průměrně 15 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Budovy jsou ve vlastnictví zřizovatele a škole byly svěřeny do správy.

Od roku 2009 škola využívá prostředků z ESF na projekt „Comenius“ a od roku 2011 na projekt „Moderní škola“ (v rámci projektu „EU peníze školám“). Oba projekty jsou spolufinancované také ze státního rozpočtu.

Počet dětí mateřské školy v přepočtu na kalendářní rok byl stabilní, u žáků základní školy každoročně klesal, přičemž kapacita mateřské školy byla v hodnoceném období využívána v průměru na 96 % a u základní školy v průměru na 64 %. Investiční výdaje škola neměla.

V rámci širšího okolí škola spolupracuje s mnoha partnery. Vedení školy velmi pozitivně hodnotí spolupráci se zřizovatelem a školskou radou. Prostřednictvím Sdružení rodičů a přátel školy se škola připojila k projektu „III. Eurokurzy lyžování a snowboardingu“ v Moravskoslezských a Kysúckých Beskydech, který umožnil žákům 2. stupně se zúčastnit pěti jednodenních kurzů společného setkání všech partnerských škol v Mostech u Jablunkova. Na dobré úrovni je spolupráce s Městskou policií Ostrava a Policií České republiky. Ve škole pracuje žákovská rada. Významným partnerem školy je s PPP a SPC na ulici kap. Vajdy v Ostravě-Zábřehu.

Ředitelka školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Vytváří vhodné podmínky pro činnost školské rady a účastní se jejích jednání, na nichž předává informace o průběhu vzdělávání, předkládá koncepční záměry rozvoje školy a dokumenty k projednání či schválení. Zákonní zástupci získávají informace o studijních výsledcích při osobní návštěvě školy, na pravidelných třídních schůzkách, telefonicky a elektronickou cestou (elektronická omluvenka).

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Pravidelně informuje veřejnost o své nabídce vzdělávání. Dodržuje zásady a cíle stanovené školským zákonem, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělání.

Škola dosahuje požadovaných výstupů dle realizovaných školních vzdělávacích programů, které jsou zpracovány v požadované struktuře a ve shodě se zásadami příslušných rámcových vzdělávacích programů.

V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje stanovená pravidla, pravidelně sleduje a vyhodnocuje celkovou úspěšnost žáků. Má zpracován účinný systém vzdělávání žáků se SVP v běžných i specializovaných třídách.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Svou činností zajišťuje všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Kontrolní, informační i hodnotící systémy jsou funkční a přispívají ke zkvalitňování podmínek školy. Vedení školy dbá na personální rozvoj pedagogických pracovníků.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 19. března 2012

(razítko)

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor Kubica v. r.

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor Vilášek v. r.

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor Vondra v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice Benčíčová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 23. března 2012

(razítko)

Mgr. Petra Kalousková, ředitelka školy Kalousková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.